

Vergaderjaar 2022–2023

36 200 L

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Nationaal Groeifonds voor het jaar 2023

Nr. 6

NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 17 november 2022

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

De begrotingsstaat van het Nationaal Groeifonds (L) voor het jaar 2023 komt te luiden:

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Nationaal Groeifonds (L) voor het jaar 2023 (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Beleidsartikelen				
1	Kennisontwikkeling	3.782.990	544.747	544.747
2	Onderzoek, ontwikkeling en innovatie	3.814.881	545.963	545.963
3	Infrastructuur	105.000	105.000	105.000
Totaal		7.702.871	1.195.710	1.195.710

Toelichting**Algemeen**

Met deze nota van wijziging op de ontwerpbegroting 2023 wordt de begrotingsstaat van het Nationaal Groeifonds (NGF) (Hoofdstuk L) gewijzigd zodat departementen voor vijf NGF projecten uit de 1^e en 2^e ronde per januari 2023 middelen hebben en de projecten snel van start kunnen laten gaan, in plaats van na autorisatie door het parlement van de 1^e suppletore begroting 2023. Daarnaast wordt de dekking van enkele moties ingediend tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen in mindering gebracht op de NGF-begroting.

Zes NGF-projecten hebben aangepaste projectvoorstellen ingediend om hun voorwaardelijke toekenning of reservering omgezet te krijgen in een definitieve toekenning. Op basis van eerder gemaakte afspraken is met indieners afgestemd dat zij die plannen op uiterlijk 16 september 2022

konden indienen bij de adviescommissie NGF waarna de departementen, na positief advies van de adviescommissie, begin 2023 middelen ontvangen en de projecten snel van start kunnen. De adviescommissie heeft een positief advies gegeven op vijf projecten en heeft voor één project geen positief advies gegeven, de reservering voor dit project valt hiermee vrij. Het kabinet heeft deze adviezen overgenomen.

Voor de indiening van deze nota van wijziging is uw Kamer vooraf geïnformeerd via de Kamerbrief Besluitvorming over projecten Nationaal Groeifonds van 21 oktober 2022 (Kamerstuk 12 346, nr. 6).

Artikelsgewijze toelichting bij de begrotingsartikelen

De meerjarige doorwerking van de verplichtingen en uitgaven op het gewijzigde beleidsartikel 1 Kennisontwikkeling en het gewijzigde beleidsartikel 2 Onderzoek, ontwikkeling en innovatie komt er als volgt uit te zien:

Tabel 1 Meerjarige doorwerking verplichtingen (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
1	Kennisontwikkeling					
	Stand vóór nota van wijziging	4.070.090	2.069.240	2.069.031	51.950	35.393
	Dekking WKR	- 120.500				
	Dekking Westerschelde tunnel	- 14.000		- 14.000	- 14.000	- 14.000
	Opschaling PPS in beroepsonderwijs (EZK)	- 152.600				
	Stand na nota van wijziging	3.782.990	2.069.240	2.055.031	37.950	21.393
2	Onderzoek, ontwikkeling en innovatie					
	Stand vóór nota van wijziging	4.399.079	2.067.570	2.067.839	51.631	35.490
	Dekking WKR	- 120.500				
	Dekking Westerschelde tunnel	- 14.000		- 14.000	- 14.000	- 14.000
	PhotonDelta (EZK)	- 266.644				
	Werklandschappen van de toekomst (BZK)	- 26.154				
	Zelfdenkende moleculaire systemen (OCW)	- 96.900				
	Cellulaire Agricultuur (LNV)	- 60.000				
	Stand na nota van wijziging	3.814.881	2.067.570	2.053.839	37.631	21.490
Totaal	Nationaal Groeifonds					
	Stand vóór nota van wijziging	8.574.169	4.136.810	4.136.870	103.581	70.883
	Mutatie artikel 1	- 287.100	0	- 14.000	- 14.000	- 14.000
	Mutatie artikel 2	- 584.198	0	- 14.000	- 14.000	- 14.000
	Stand na nota van wijziging	7.702.871	4.136.810	4.108.870	75.581	42.883

Tabel 2 Meerjarige doorwerking uitgaven (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
1	Kennisontwikkeling					
	Stand vóór nota van wijziging	708.147	1.160.853	1.274.060	1.213.230	1.219.034
	Dekking WKR	- 120.500				
	Dekking Westerschelde tunnel			- 14.000	- 14.000	- 14.000
	Opschaling PPS in beroepsonderwijs (EZK)	- 42.900	- 39.490	- 35.390	- 34.820	
	Stand na nota van wijziging	544.747	1.121.363	1.224.670	1.164.410	1.205.034
2	Onderzoek, ontwikkeling en innovatie					
	Stand vóór nota van wijziging	759.486	1.441.310	1.310.802	1.379.646	1.281.195
	Dekking WKR	- 120.500				
	Dekking Westerschelde tunnel			- 14.000	- 14.000	- 14.000
	PhotonDelta (EZK)	- 84.948	- 84.949	- 96.747		
	Werklandschappen van de toekomst (BZK)	- 1.925	- 4.022	- 6.758	- 6.989	- 6.460
	Zelfdenkende moleculaire systemen (OCW)	- 6.150	- 14.650	- 16.450	- 15.850	- 16.850
	Cellulaire Agricultuur (LNV)	0	- 15.000	- 10.000	- 10.000	- 10.000
	Stand na nota van wijziging	545.963	1.322.689	1.166.847	1.332.807	1.233.885
Totaal	Nationaal Groeifonds					
	Stand vóór nota van wijziging	1.572.633	2.602.163	2.584.862	2.592.876	2.500.229
	Mutatie artikel 1	- 163.400	- 39.490	- 49.390	- 48.820	- 14.000
	Mutatie artikel 2	- 213.523	- 118.621	- 143.955	- 46.839	- 47.310
	Stand na nota van wijziging	1.195.710	2.444.052	2.391.517	2.497.217	2.438.919

Toelichting verplichtingen en uitgaven

Artikel 1 Kennisontwikkeling

Dekking WKR

Aangenomen motie van het lid Wilders van 22 september 2022 waarin de regering is verzocht de werkkostenregeling (WKR) voor 2023 te verruimen, waardoor werkgevers meer ruimte krijgen om personeel te compenseren voor de hoge (energie)prijzen via een eenmalige belastingvrije bonusuitkering. Hiervoor is een bedrag van € 241 mln ten laste van het Nationaal Groeifonds gebracht. Dit bedrag is gelijk verdeeld over de artikelen 1 en 2.

Dekking Westerscheldetunnel

Aangenomen motie van het lid Van der Staaij c.s. van 22 september 2022 waarin de regering is verzocht om de Westerscheldetunnel uiterlijk per 2025 tolvrij te maken voor personenauto's en motoren, dit met behulp van een redelijke bijdrage van de provincie Zeeland en daarover in overleg met deze mooie provincie te treden. Hiervoor is een bedrag van € 140 mln ten laste van het Nationaal Groeifonds gebracht. Dit bedrag is gelijk verdeeld over de artikelen 1 en 2.

Opschaling PPS in beroepsonderwijs (EZK)

De commissie heeft geadviseerd om de voorwaardelijke toekenning van € 210 mln om te zetten in een onvoorwaardelijke toekenning van € 152,6 mln voor de eerste vier jaar en een voorwaardelijke toekenning van € 57,5 mln voor de laatste vier jaar. Het voorstel bevat een aanpak voor de opschaling van 15 publiek private samenwerkingen (PPS-en) in het beroepsonderwijs. De te selecteren PPS-en richten zich op de klimaat- en energietransitie en de digitale transitie. Doel is om een deel van de kloof tussen het beroepsonderwijs en de arbeidsmarkt te dichten. De

uitvoering loopt via een subsidieregeling, uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

Artikel 2 Onderzoek, ontwikkeling en innovatie

PhotonDelta (EZK)

De commissie heeft geadviseerd het bedrag van € 266,6 mln (fase 1) om te zetten in een onvoorwaardelijke toekenning. Fase 2 (€ 205 mln) blijft voorwaardelijk toegekend. Het project PhotonDelta heeft een haalbaarheidsonderzoek afgerond naar de kansrijkheid van een EU foundry. De resultaten zijn positief. Daarnaast is het project erin geslaagd de afnamezekerheid te vergroten door voortgang te boeken op strategische partnerschappen en de industrie vanaf het begin te betrekken bij de ontwikkeling van applicaties. Tevens is, met positief resultaat, een onafhankelijke evaluatie van het Nationaal Plan Geïntegreerde Fotonica afgerond en hebben de ROM's voor de valley-of-death startupfinanciering de toegevoegde waarde ten opzichte van reeds bestaande oplossingen bevestigd. Ten aanzien van de additionaliteit van subsidieverstrekking aan Smart Photonics adviseert de commissie een bedrag van € 60 mln niet via een subsidie beschikbaar te stellen, maar als quasi equity met een aantal voorwaarden.

Werklandschappen van de toekomst (BZK)

De commissie heeft geadviseerd om de reservering van € 26,2 miljoen om te zetten naar een toekenning. De indieners hebben volgens de commissie een duidelijk verbeterd plan ingediend, waarin de aandachtspunten goed zijn verwerkt. Grootschalige toepassing wordt waarschijnlijk door onder meer een nauwere samenwerking met de energietransitie, een uitgewerkte bestuurlijke aanpak, selectie van bedrijventerreinen voor de eerste tranche en een verdieping op de economische logica. Net als bij de oorspronkelijke indiening is het een compleet plan van goede kwaliteit. Er zijn verschillende programmalijnen uitgewerkt, met planning, mijlpalen, deliverables en begroting.

Zelfdenkende moleculaire systemen (OCW)

De commissie heeft geadviseerd de voorwaardelijk toegekende middelen ad € 96,9 mln om te zetten in een onvoorwaardelijke toekenning. Ondanks de potentie die de commissie zag in het consortium, was het voorstel bij eerste indiening niet goed uitgewerkt. Er ligt nu een duidelijk verbeterd wetenschappelijk plan, dat rijper is. De nieuwe focus op chemische AI en uitleg van reservoir computing is helder. Tevens zijn er heldere en ambitieuze mijlpalen gesteld.

Cellulaire Agricultuur (LNV)

De commissie adviseert om de voorwaardelijke toekenning van € 60 mln om te zetten in een definitieve toekenning. Conform de voorwaarden van de commissie, is het plan significant verkleind en is de focus op onderwijs, opschaling en onderzoek doorgevoerd. De looptijd van het plan is verkort van vijftien naar acht jaar. Daarnaast is het consortium verbreed en zijn de details van de plannen nader uitgewerkt. Zo worden er niet meer volledige masters ontwikkeld, maar wordt gestart met een specialisatie. Universiteiten en onderwijsinstellingen dragen cofinanciering bij. De commissie vindt de keuzes die het consortium heeft gemaakt navolgbaar en inzetten op de juiste knelpunten.

Tabel 3 Meerjarige doorwerking ontvangsten (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
1	Kennisontwikkeling					
	Stand vóór nota van wijziging	708.147	1.160.853	1.274.060	1.213.230	1.219.034
	Dekking WKR	- 120.500				
	Dekking Westerschelde tunnel			- 14.000	- 14.000	- 14.000
	Opschaling PPS in beroepsonderwijs (EZK)	- 42.900	- 39.490	- 35.390	- 34.820	
	Stand na nota van wijziging	544.747	1.121.363	1.224.670	1.164.410	1.205.034
2	Onderzoek, ontwikkeling en innovatie					
	Stand vóór nota van wijziging	759.486	1.441.310	1.310.802	1.379.646	1.281.195
	Dekking WKR	- 120.500				
	Dekking Westerschelde tunnel			- 14.000	- 14.000	- 14.000
	PhotonDelta (EZK)	- 84.948	- 84.949	- 96.747		
	Werklandschappen van de toekomst (BZK)	- 1.925	- 4.022	- 6.758	- 6.989	- 6.460
	Zelfdenkende moleculaire systemen (OCW)	- 6.150	- 14.650	- 16.450	- 15.850	- 16.850
	Cellulaire Agricultuur (LNV)	0	- 15.000	- 10.000	- 10.000	- 10.000
	Stand na nota van wijziging	545.963	1.322.689	1.166.847	1.332.807	1.233.885
Totaal	Nationaal Groeifonds					
	Stand vóór nota van wijziging	1.572.633	2.602.163	2.584.862	2.592.876	2.500.229
	Mutatie artikel 1	- 163.400	- 39.490	- 49.390	- 48.820	- 14.000
	Mutatie artikel 2	- 213.523	- 118.621	- 143.955	- 46.839	- 47.310
	Stand na nota van wijziging	1.195.710	2.444.052	2.391.517	2.497.217	2.438.919

Toelichting ontvangsten

Zie toelichting onder verplichtingen en uitgaven.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens